

Utdannings-
direktoratet

RAMMEPLAN

Nasjonalt rammeplan for skolefritidsordningen

Rammeplan og støtteressurser

Stine Kolstad Jensen

Ina Ulrikke Dalsrud

Hva innebærer rammeplan for SFO?

- Målet med rammeplanen er et mer likeverdig SFO-tilbud
- Det skal fortsatt være stort lokalt handlingsrom
- Rammeplanen ivaretar SFOs egenart og tradisjoner
- Rammeplanen er en del av lovverket og gir felles føringer for SFO i hele Norge
- Det er samme formål som tidligere
- Det er varierende rammefaktorer for utviklingsarbeid i ulike SFO-er

Støtte- og veiledningsmaterieill

Målgruppe

Brukerbehov

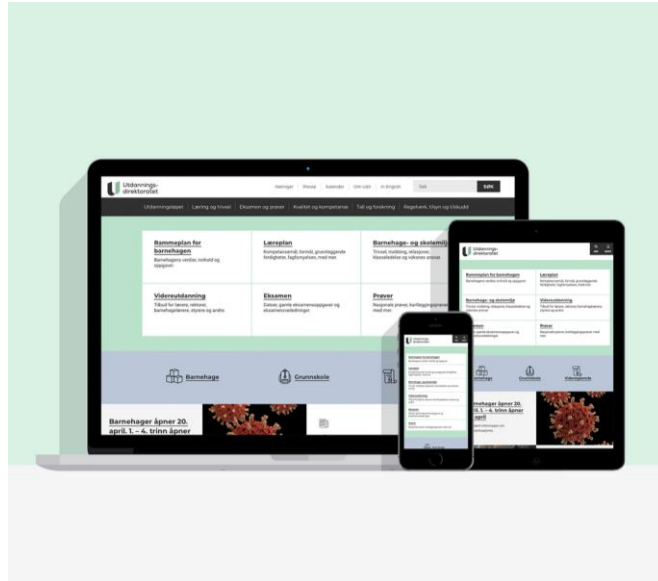

Kompetanse

Inspirasjon og
refleksjon

Plattformer

udir.no

- Artikler
- Temasider
- Veiledere
- Filmer
- Spørsmål
- Lenker

A screenshot of the website 'Utdanningsdirektoratets kompetanseportal'. The header is dark teal with the Utdanningsdirektoratet logo and name. Below the header, the main content area is light grey. The title 'Velkommen til Utdanningsdirektoratets kompetanseportal' is prominently displayed in a large, bold, dark font. Below the title, a smaller line of text reads: 'Tjenesten er laget for ansatte i skole og barnehage. Den er gratis og du kan logge på med Feide eller opprette en egen bruker.' The Utdanningsdirektoratet logo is a stylized 'U' in teal and white.

kompetanse.udir.no

- Kompetansepakker
- Pålogging med Feide / ID-porten

udir.no

Utdanningsdirektoratet

Høringer | Presse | Kalender | Om Udir | In English | Søk

Utdanningsløpet | Læring og trivsel | Eksamen og prøver | Kvalitet og kompetanse | Tall og forskning | Regelverk, tilsyn og tilskudd

Du er her: Forside - Utdanningsløpet - SFO

SFO

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi omsorg og tilsyn. Rammeplan for SFO gjelder fra 1. august 2021 og skal bidra til et mer likeverdig tilbud over hele landet.

RAMMEPLAN

Rammeplan for SFO er en forskrift til opplæringsloven.

Støttmateriell
Oversikt over alt støttmateriell til rammeplanen.

Bestille trykt rammeplan for SFO Rammeplanen for SFO finner du i en digital visning på udir.no. Det er også mulig for SFO-er og skoler å bestille en trykt utgave av rammeplanen.	Opptak av innlegg fra SFO-konferansen Her kan du se innleggene fra den digitale konferansen vi arrangerte i august, der rammeplanen for SFO var tema.	Arbeid med ny rammeplan for SFO - forventninger og ansvar Alle kommuner skal ha et tilbud om skolefritidsordning. Kommunene har et viktig ansvar for innføringen av den nasjonale rammeplanen.
---	---	--

Kompetansepakke om trygt og godt miljø i SFO Denne kompetansepakken skal hjelpe ansatte i SFO til å øke sin kompetanse om trygt og godt miljø. Kompetansepakken skal bidra til refleksjon over verdier, holdninger og kultur, utvikling av egen praksis og økt handlingskompetanse.	Utviklingsarbeid i SFO Utviklingsarbeid i SFO handler om å jobbe over tid for å skape endring og god kvalitet i tilbudet. Alle ansattes bidrag teller for at utviklingsarbeidet skal lykkes.	Samarbeid mellom SFO og helse- og omsorgssektoren Enkelte barn i SFO kan ha behov for helse- og omsorgstjenester i SFO-tiden. Det er derfor viktig å inkludere SFO i det tverrfaglige samarbeidet rundt disse barna.
Regelverk for SFO	Moderasjonsordninger	
Gratis SFO for familier med lav inntekt	Tilskudd til gratis SFO og redusert foreldrebetaling i SFO ved frittstående grunnskoler	

Rammeplan for SFO

Forskrift om rammeplan for skolefritidsordningen.

REGELVERK | SIST ENDRET: 09.06.2021 [Last ned/Språk/Målform](#) [Skriv ut](#)

Innhold

1. Om rammeplan for skolefritidsordningen

2. Skolefritidsordningens verdigrunnlag

- [2.1. Overordnet om verdigrunnlaget til SFO](#)
- [2.2. Barndommens egenverdi](#)
- [2.3. Trygghet, omsorg og trivsel](#)
- [2.4. Mangfold og inkludering](#)
- [2.5. Skaperglede, engasjement og utforskertrang](#)
- [2.6. Demokrati og fellesskap](#)
- [2.7. Bærekraftig utvikling](#)

3. Innholdet i skolefritidsordningen

- [3.1. Overordnet om innholdet i SFO](#)
- [3.2. Lek](#)
- [3.3. Kultur](#)
- [3.4. Fysisk aktivitet og bevegelsesglede](#)
- [3.5. Mat og måltidsglede](#)

4. En inkluderende skolefritidsordning

5. Samarbeid i skolefritidsordningen

- [5.1. Overordnet om samarbeid](#)
- [5.2. Overgang fra barnehage til skole og SFO](#)

6. Kvalitetsutvikling

- [6.1. Overordnet om kvalitetsutvikling](#)
- [6.2. Planarbeid](#)

Støttmateriell

Det er frivillig å bruke støttematerialet.

[Oversikt over støttmateriell til rammeplanen](#)

Rammeplan for SFO

Forskrift om rammeplan for skolefritidsordningen.

REGELVERK | SIST ENDRET: 09.06.2021 | Last ned/Språk/Målform | Skriv ut

Innhold

1. Om rammeplan for skolefritidsordningen

2. Skolefritidsordningens verdigrunnlag

- 2.1. Overordnet om verdigrunnlaget til SFO
- 2.2. Barndommens egenverdi
- 2.3. Trygghet, omsorg og trivsel
- 2.4. Mangfold og inkludering
- 2.5. Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- 2.6. Demokrati og fellesskap
- 2.7. Bærekraftig utvikling

3. Innholdet i skolefritidsordningen

- 3.1. Overordnet om innholdet i SFO
- 3.2. Lek
- 3.3. Kultur

Støttmateriell

Det er frivillig å bruke støttmateriell.

[Oversikt over støttmateriell til rammeplanen](#)

← Til forsiden

☰ Innholdsfortegnelse

📄 Last ned

🖨 Skriv ut

3.2. Lek

Leken skal ha stor plass i SFO, og barna skal ha tid og rom til lek hver dag. Alle barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i leken og å oppleve mestring. SFO skal tilrettelegge for og støtte opp om, at leken kan stimulere til vennskap, relasjonsbygging, språkutvikling, undring og kreativitet. SFO skal legge til rette for lek som engasjerer og inspirerer barna i aktivitet og til aktivitet, og som kan bidra til allsidig utvikling og læring. Aktiviteten i SFO skal ha et tydelig barneperspektiv. SFO bør legge til rette for at personalet jevnlig kan diskutere og reflektere over hva lek innebærer, og hvordan man som ansvarlig tilrettelegger opptrer i møte med lekende barn.

SFO skal legge til rette for og inspirere til et godt lekemiljø for alle barn. SFO skal legge til rette for at barn med behov for særskilt tilrettelegging blir inkludert i lek og tilrettelagt aktivitet.

Støttmateriell

Det er frivillig å bruke støttmateriell.

Temasider og artikler

[Den viktige leken](#)

Film

[Den voksne i leken](#)

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke typer lek kjenner vi til?
- Hva er et godt lekemiljø? Hvordan legger vi til rette for dette hos oss?

👇 Vis flere spørsmål

Andre nyttige ressurser

[Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen](#)

Støttmateriell til rammeplan for SFO

Du finner relevant støttmateriell under hvert enkelt kapittel i [rammeplan for SFO](#). På denne siden finner du en samlet oversikt over alt støttmateriellet.

Filmer

[Ansatte som krenker barn](#)[Arbeid med kvalitetsutvikling](#)[Barns medvirkning](#)[Bevegelsesglede](#)[Den voksne i leken](#)[Hva er rammeplan for SFO?](#)[Inkluderende kultur](#)[Kreativitet](#)[Krenkelser](#)[Mobbingens sosiale dynamikk](#)[Vis flere](#)

Artikler og temasider

[Den viktige leken](#)[Digital praksis og digital dømmekraft i SFO](#)[En anerkjennende kultur i SFO](#)[Fysisk aktivitet i SFO-hverdagen](#)[Inkluderende fellesskap for barn med behov for særskilt tilrettelegging](#)[Kunst- og kulturaktiviteter](#)[Mat og måltidsglede i SFO](#)[Overgangen fra barnehage til SFO](#)[Planarbeid](#)[Samarbeid mellom SFO og helse- og omsorgssektoren](#)[Vis flere](#)

Kompetansepakker

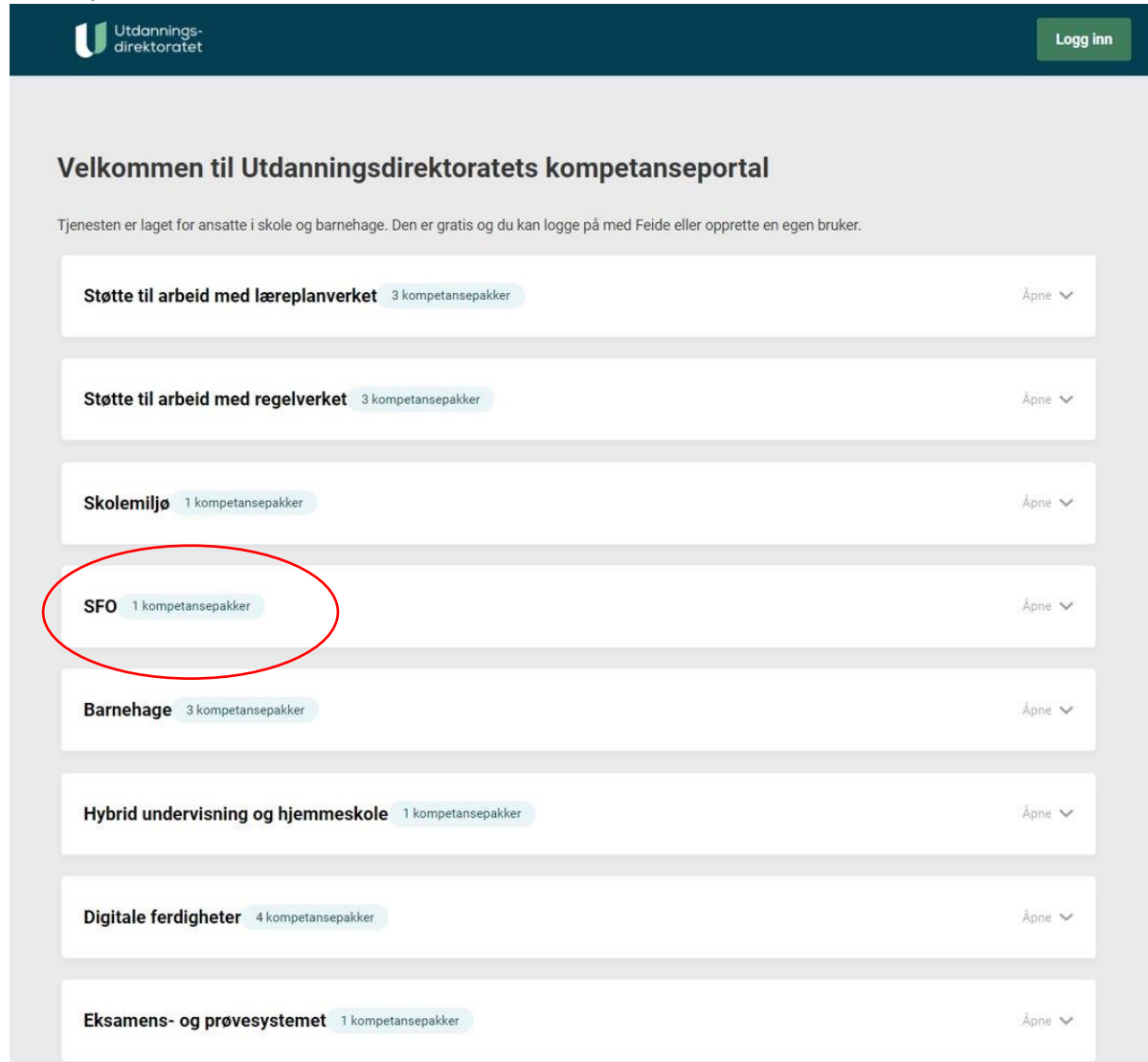
[Trygt og godt miljø i SFO](#)

Nyttige ressurser fra andre nettsteder

[Aktivitetskassen](#)[Fiskesprell](#)[Friluftsliv i skolen](#)

Kompetansepakker

www.kompetanse.udir.no

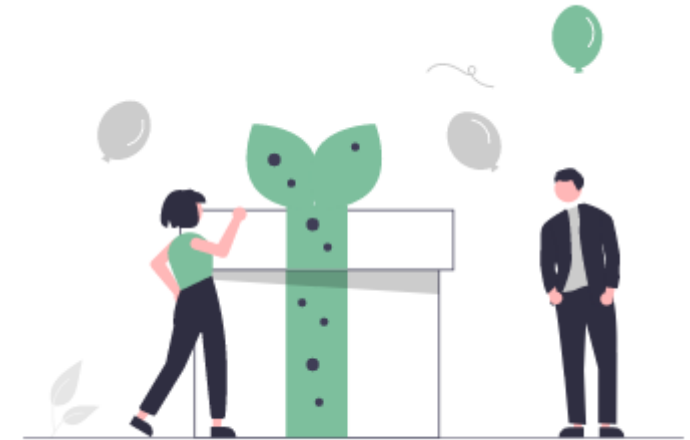

Utdanningsdirektoratet Logg inn

Velkommen til Utdanningsdirektoratets kompetanseportal

Tjenesten er laget for ansatte i skole og barnehage. Den er gratis og du kan logge på med Feide eller opprette en egen bruker.

- Støtte til arbeid med læreplanverket** 3 kompetansepakker Åpne
- Støtte til arbeid med regelverket** 3 kompetansepakker Åpne
- Skolemiljø** 1 kompetansepakker Åpne
- SFO** 1 kompetansepakker Åpne
- Barnehage** 3 kompetansepakker Åpne
- Hybrid undervisning og hjemmeskole** 1 kompetansepakker Åpne
- Digitale ferdigheter** 4 kompetansepakker Åpne
- Eksamens- og prøvesystemet** 1 kompetansepakker Åpne

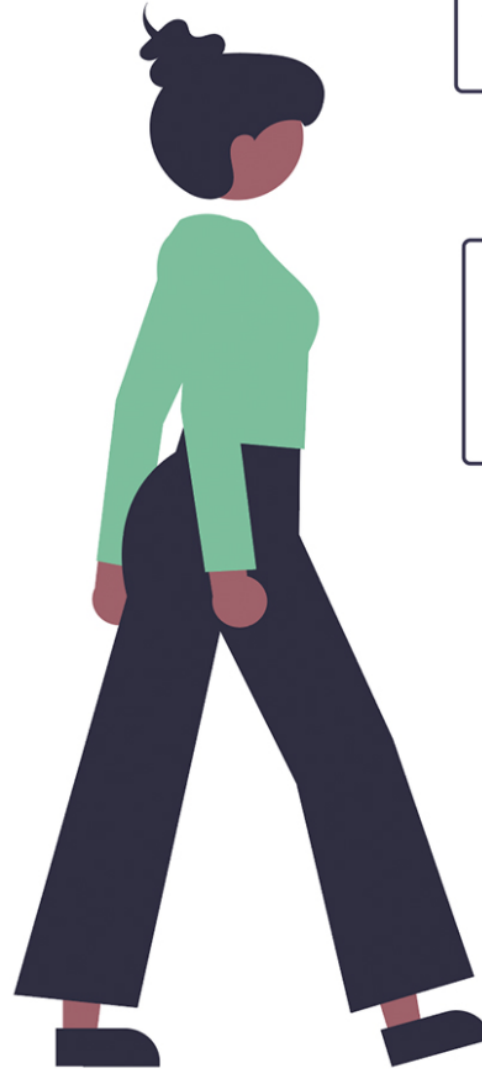

Trygt og godt miljø i SFO

Trygt og godt miljø i SFO

- 1 intromodul + 6 moduler
- Lederstøtte
- Fremme trygt og godt miljø i SFO
- Forebygge og håndtere krenkelser
- Regelverk kapittel 9 A
- Feide / ID-porten

Inkluderende praksis

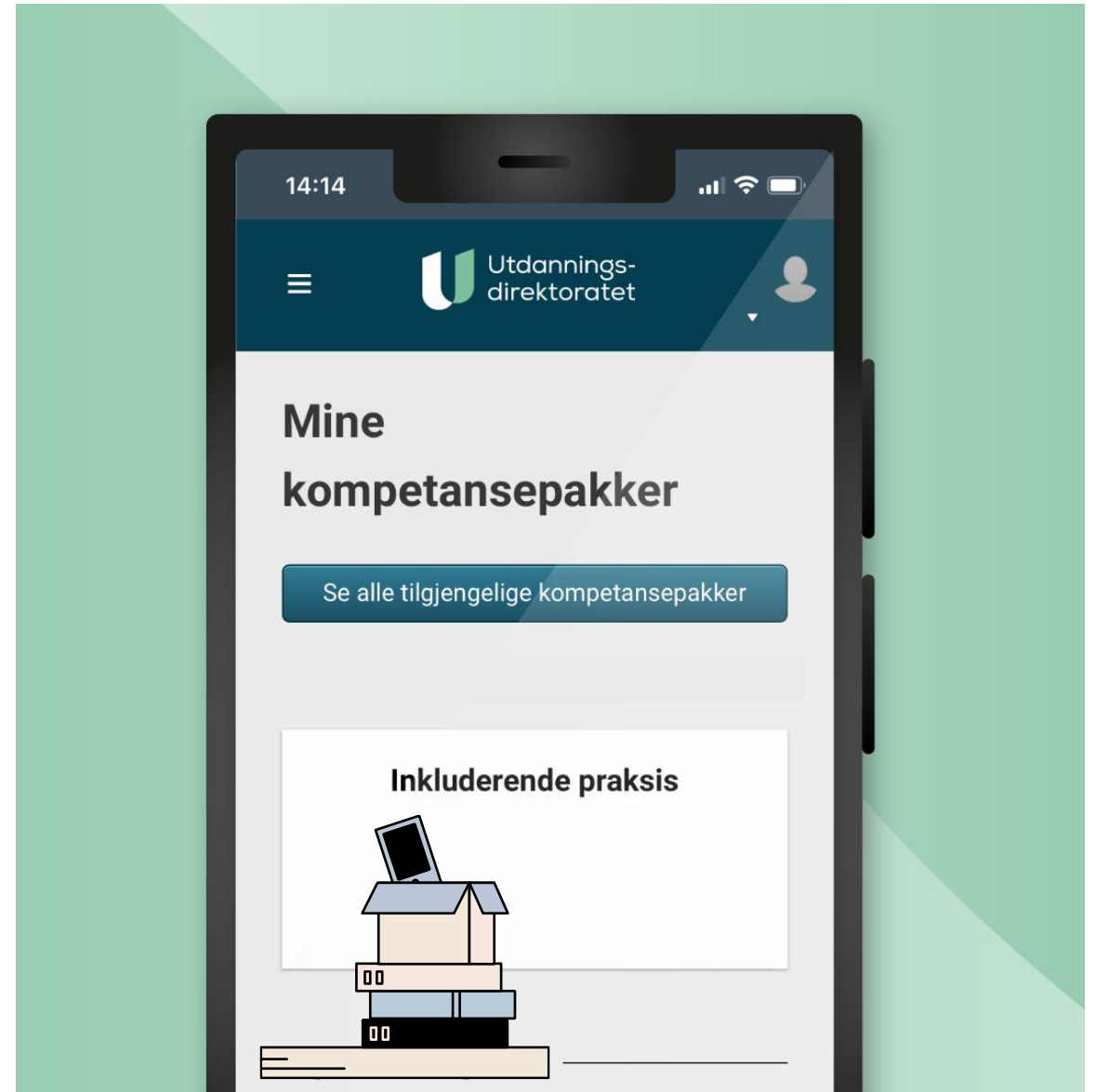
Om inkluderende praksis

Kultur for mangfold

Tidlig innsats og gode overganger

Tilpasse og tilrettelegge

Eier og lederstøtte

Introduksjon til modulen

[For alle](#)[Barnehage](#)[SFO](#)[Grunnskole](#)[Videregående skole](#)[PP-tjenesten](#)[Podkast](#)

"Inkluderende praksis er å bli møtt av noen som ser deg, og det å gå hjem med en god følelse når dagen er over", sier Terje Wiik, leder for SFO nett. Han har besøkt godt over 300 SFO rundt om i landet og brenner for den arenaen hvor mange barn starter og avslutter skoledagen. Når Ronny Brede Aase spør hvordan de ansatte kan sørge for at alle blir inkludert, svar Terje "når du er sfo-ansatt er du på en måte en profesjonell PR-rådgiver. Du bygger litt PR for hver enkelt barn og finner de tingene som gjør at andre barn ønsker å være sammen med det barnet".

Modul 1: Terje Wiik
Utdanningsdirektoratet

Terje Wiik
Leder, Nettverket for SFO

11:39

Video player controls: play, progress bar, volume, CC, settings, full screen, and a share icon.

Mona Elise Gjøve Skanren

1978 - 2024

Evaluering av implementering av rammeplanen

- 2021: Utlysning av oppdrag om evaluering
- Målet med evalueringen er at den skal:
 - Gi svar på hvilke endringer som skjer i SFO som følge av en ny nasjonal rammeplan
 - Se på hvordan rammeplanen iverksettes i praksis
- 2024: NTNU leverer sluttrapport til Udir
- Foreløpige resultater
 - Spørreundersøkelser til ansatte og ledere i SFO
 - Pandemien har påvirket hvor mange som har svart på undersøkelsen

NY RAMMEPLAN I SFO

KARTLEGGING AV INNFØRINGEN
AV NY RAMMEPLAN I SFO

Joakim Caspersen og Ida Utmo

Delrapport 1 fokuserer på fem områder

- 1) Hvorvidt arbeidet med rammeplanen er kommet i gang
- 2) Kobling mot skolens arbeid
- 3) Om rammeplanen oppleves som et nyttig verktøy
- 4) Om rammeplanen går på tvers av eller viderefører tidligere lokale planer
- 5) Om det tilgjengelige støttematerialet fra Udir oppleves som nyttig for arbeidet eller bør utvikles

Kjenner ledere og ansatte til rammeplanen?

Ledere

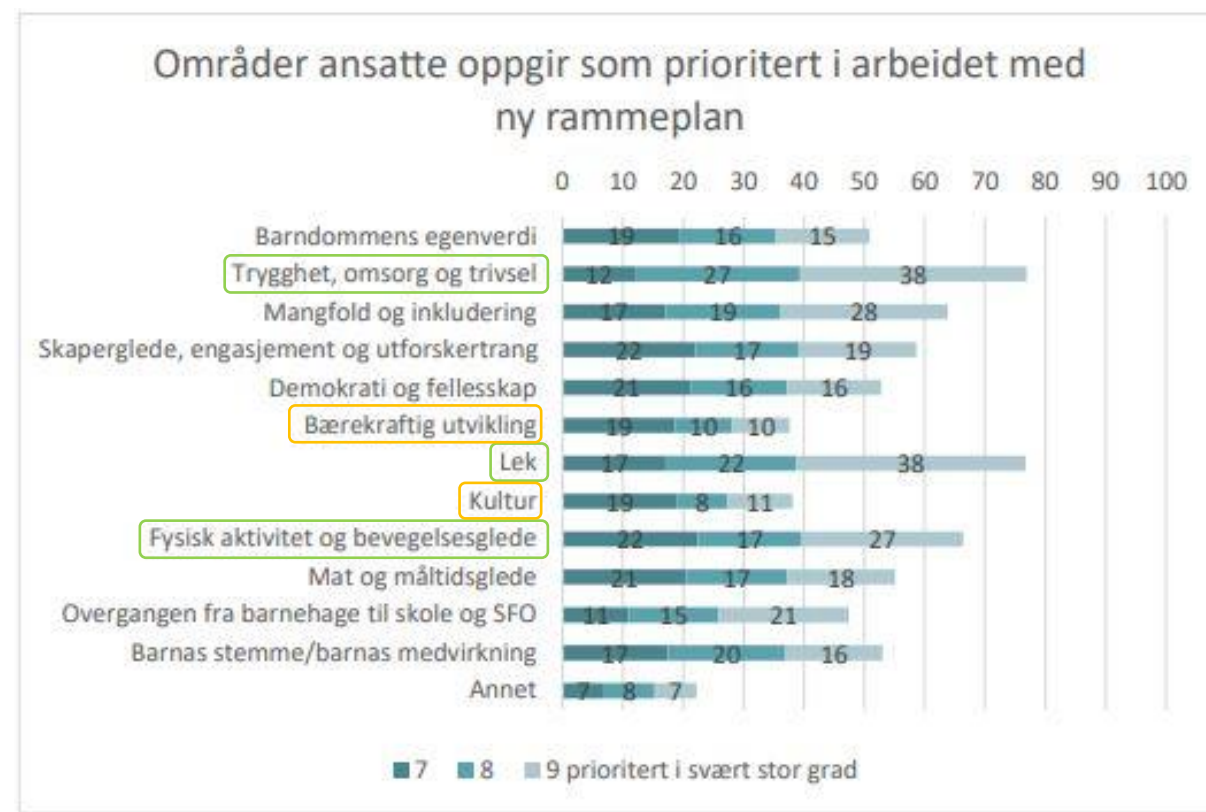
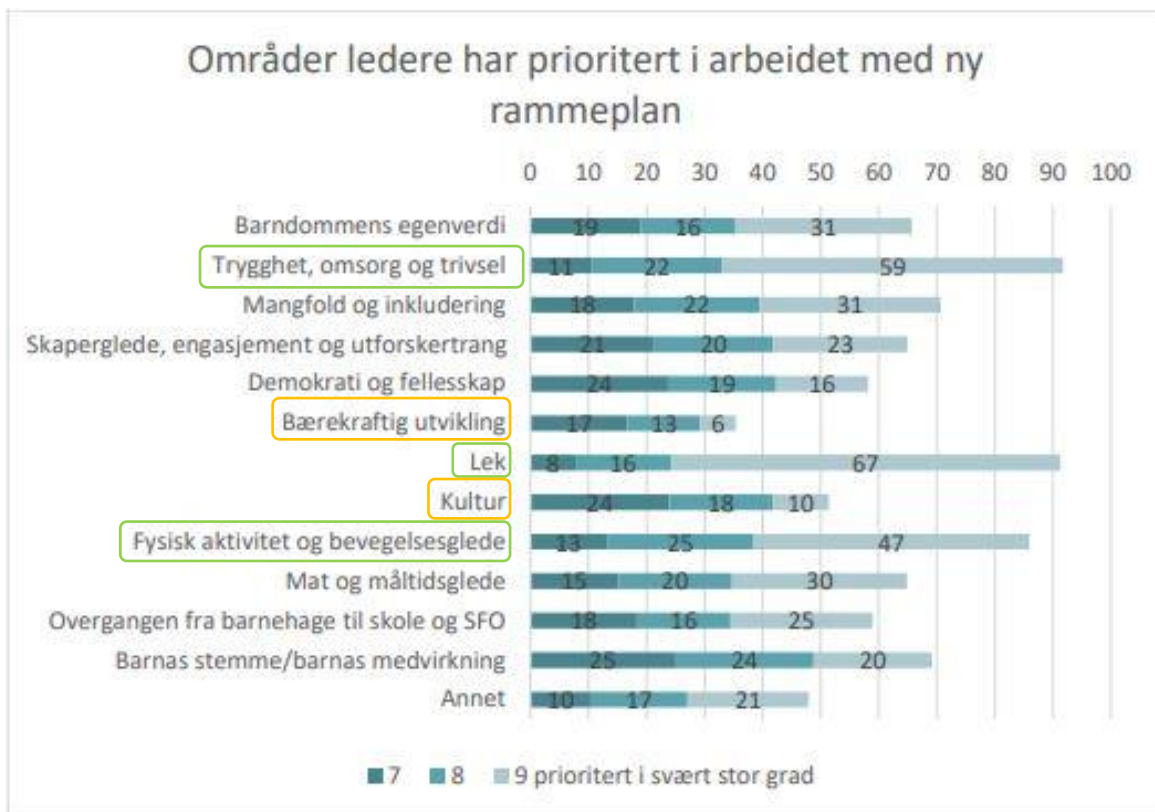
- 95,5% som kjenner rammeplanen godt
- 4,4% som har hørt om rammeplanen
- Ingen som oppgir at de ikke har hørt om rammeplanen

Ansatte

- 67% som kjenner innholdet i rammeplanen
- 26% som har hørt om rammeplanen
- 6% som kjenner ikke til rammeplanen i det hele tatt

Hvilke områder i rammeplanen har ledere prioritert?

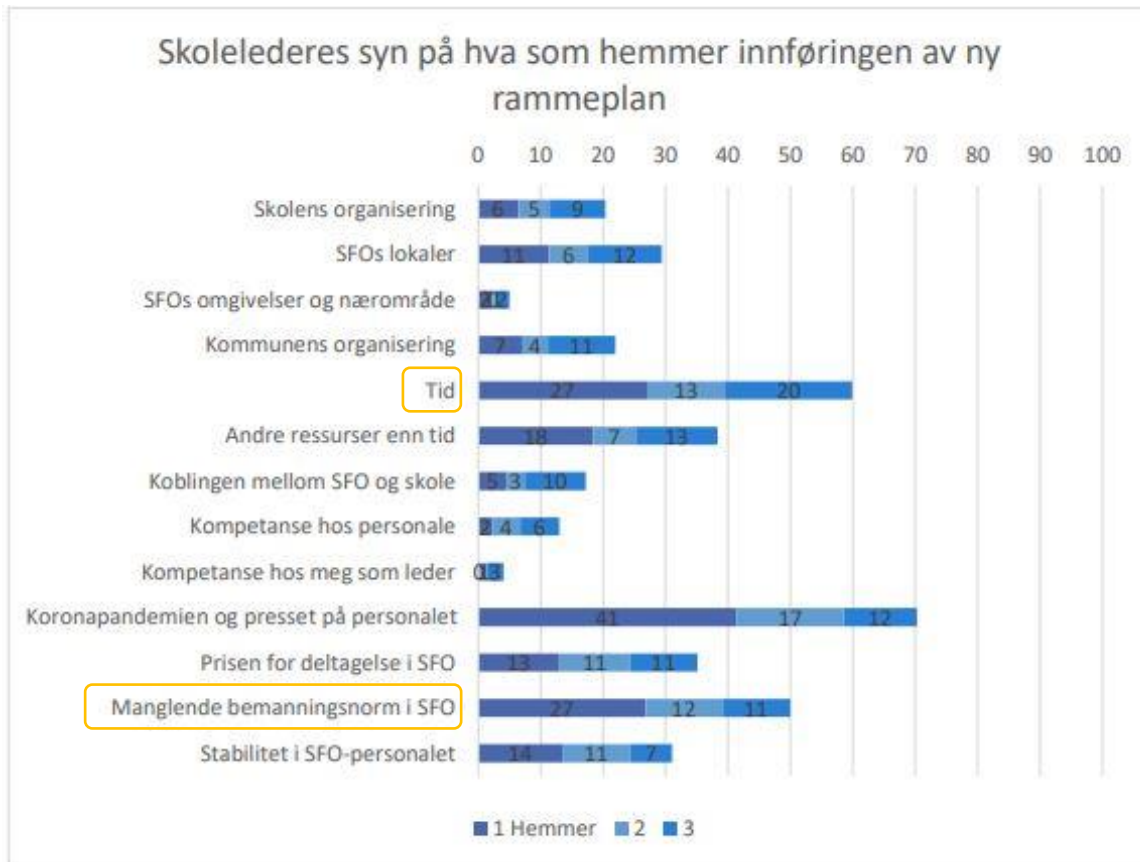

Har det vært egne prosesser knyttet til arbeidet med rammeplanen?

- Mange oppgir at de har hatt egne prosesser
- Noen oppgir at de har ikke hatt egne prosesser
- Få oppgir at de ikke vet

Hva fremmer og hemmer innføringen med ny rammeplan?

Delrapport 2 fokuserer på fire områder

- 1) Hvordan samsvarer SFOs verdigrunnlag med kommunenes og skolenes arbeid?
- 2) Hvordan er arbeidet med å innføre rammeplanen organisert?
- 3) Hvordan utvikler SFO områdene «fysisk aktivitet og mat» og «måltids- og bevegelsesglede» i lys i rammeplanen?
- 4) Hvordan er forståelsen av inkludering, mangfold og samarbeid i SFO i lys av rammeplanen?

NY RAMMEPLAN I SFO

EVALUERING AV INNFØRING
AV NY RAMMEPLAN FOR SFO

Joakim Caspersen, Ingrid Holmedahl Hermstad,
Anna-Lena Ljusberg, Cathrine Pedersen,
Frida Felicia Vennerød-Diesen

Overordnet inntrykk utfra funn

- Enkelt å tilpasse rammeplanen etter lokale planer
- Rammeplanen hever statusen til SFO
- Rammeplanen legitimerer SFOs prioritering av lek
- Personalet er opptatt av:
 - Barnas medvirkning og selvbestemmelse
 - SFO skal være en motvekt til skolen og fritidsaktiviteter
- Lærere vet lite om SFO og det er få felles arenaer for felles planlegging
- Innføring av rammeplanen er i liten grad koblet til skolens arbeid

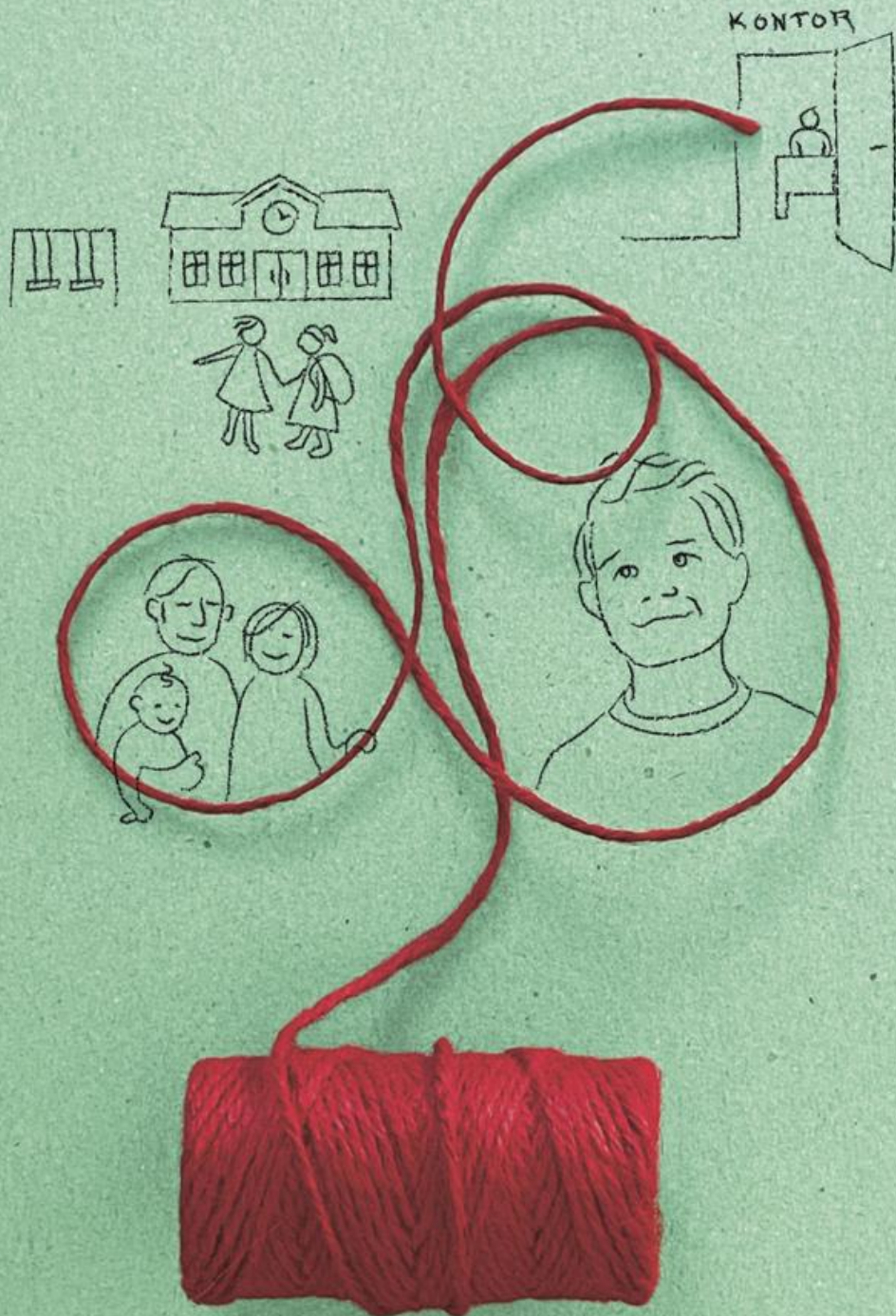
Manglende rammer og ressurser

- Innføring av gratis 12-timers plass på 1. trinn
 - Antall barn øker, uten økte ressurser
 - Mulig konsekvens er at det er vanskelig å oppfylle intensjonen i rammeplanen

Samarbeid i SFO

- SFOs samarbeid med foreldre, skole, barnehage og andre tjenester
- *Kommunen skal sørge for at SFO ved behov blir inkludert i samarbeid med relevante virksomheter og tjenester, som blant annet helsestasjons- og skolehelsetjenesten, fastlegen, den pedagogisk-psykologiske tjenesten og barnevernet.*
- Daglige overganger mellom ulike arenaer
- Overgang fra barnehage til skole og SFO
- Barnets beste skal ligge til grunn for alt samarbeid

Kvalitetsutvikling

Eier skal legge til rette for at SFO har muligheter til å planlegge og evaluere virksomheten, drive kompetanseheving og reflektere over innhold og arbeidsmåter. Et godt samarbeid mellom SFOs eier og leder er en forutsetning for forsvarlig innholdsmessig og administrativ ledelse.

Planarbeid

- Hver enkelt SFO
- Omsette rammeplanens verdigrunnlag og innhold til praksis
- Lokale tilpasninger
- Arbeidsredskap for personalet

SFO skal være et fellesskap og en lærende organisasjon som jevnlig vurderer og videreutvikler sin praksis. SFO skal legge til rette for at hele personalet reflekterer over faglige og etiske spørsmål i tilknytning til rammeplanens verdier og innhold og hvordan de kan være gode rollemodeller for barna.

Du er her: [Forside](#) > Arbeid med kvalitet og kompetanse

Arbeid med kvalitet og kompetanse

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet til barn og unge skal bli best mulig.

Her finner du råd, verktøy, tilskudd og ressurser til hjelp i utviklingsarbeid i barnehage, skole, SFO, PP-tjenesten og fag- og yrkesopplæring.

Utvikle kvalitet

Hva er kvalitet?

Barnehage- og skoleeiere skal jobbe med kvalitetsutvikling. Men hva betyr egentlig kvalitet?

Faser i kvalitetsutvikling

Fra kunnskap, tall og data til egnede tiltak.

Å velge kompetansetiltak

Kvalitet krever helhetlige tiltak.

Utvikle praksis sammen

Om profesjonsfelleskap og lærende organisasjoner – råd og metoder.

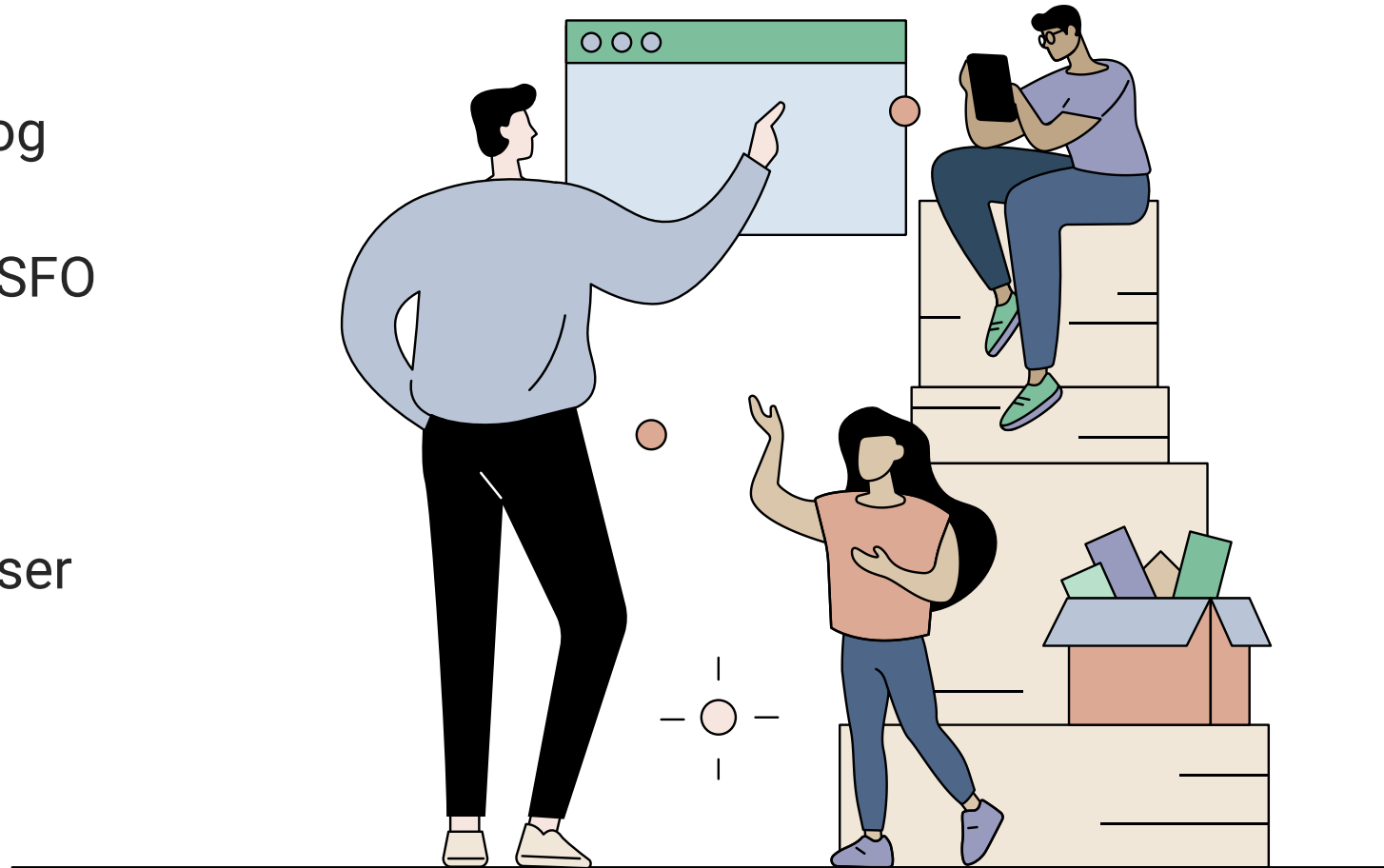
Kompetansetiltak for ansatte i SFO

- Kartlegging kompetansebehov hos ansatte i SFO
- Ses i sammenheng med implementering av rammeplanen, og hvordan SFOer driver kontinuerlig kvalitetsutvikling
- Anbefalinger kompetansetiltak for ulike ansattgrupper i SFO

Utfordringsbildet

- Ingen kompetansekrav til ansatte og varierende utdanningsbakgrunn
- Få kompetansetilbud for ansatte i SFO
- Rammeplanen krever kompetanse innenfor ulike områder
- Kvalitets- og kompetanseutvikling begrenses av ulike rammebetingelser
 - Økonomi
 - Bemanning
 - Tid og organisering

Hovedfunn fra kartlegging

- Behov for kompetanseheving på flere områder
 - bruk av nye teknologier
 - arbeid med barn med behov for særskilt tilrettelegging
 - arbeid med barn i et flerkulturelt og flerspråklig miljø
 - ledelse av barnegruppen
 - kultur og kulturaktiviteter
 - relasjonskompetanse og opplæringsloven kapittel 9 A
- Kollektiv læring og fysisk kursing ses som best egnet kompetansehevingstiltak for ansatte i SFO
- Kompetansetiltakene må være fleksible
- Støtte- og veiledningsmateriell på udir.no må bli mer kjent

Beregnet til
Utdanningsdirektoratet

Dokument type
Rapport

Dato
Oktober 2022

RAPPORT

KOMPETANSEBEHOV BLANT ANSATTE I SFO

INNHENTING AV BRUKERINNSIKT

Kompetansetilbud for ledere SFO

- Samlingsbasert etterutdanningstilbud
- Kompetanse innen:
 - forståelse av rammeplanens føringer, og hva det betyr i praksis
 - evaluere og forbedre egen praksis
 - veiledning av medarbeidere
 - ledelse av utviklingsprosesser
 - utvikling av egen ledelsespraksis

Spørsmål

